

Verordening fractieondersteuning Ridderkerk 2023

De raad van de gemeente Ridderkerk;

gelezen het voorstel van het Presidium nr. 919268;

gelet op artikel 33 van de Gemeentewet;

besluit vast te stellen de:

Verordening fractieondersteuning Ridderkerk 2023

Artikel 1 Bijdrage

1. De fracties, zoals bedoeld in artikel 7 van het Reglement van orde voor de raad, ontvangen jaarlijks een financiële bijdrage als tegemoetkoming in de kosten van het functioneren van de fractie.
2. De bijdrage bestaat met ingang van 1 januari 2024 uit een vast deel van € 2.000,- voor elke fractie en een bedrag van € 150,- per raadszetel. Voor het bepalen van de fracties en het aantal raadszetels per fractie wordt uitgegaan van de situatie op 1 januari van het betreffende jaar of, in een verkiezingsjaar, van de situatie in de eerste vergadering van de nieuwgekozen raad.
3. Fracties die recht hebben op burgerleden krijgen daarnaast jaarlijks een bedrag van € 1.320,-.
4. De bijdrage voor fractieondersteuning wordt, vóór 31 januari van een kalenderjaar, als voorschot op dat kalenderjaar verstrekt op een door de fractie aan te geven rekeningnummer. De fractievoorzitter deelt de raadsvoorzitter mee welke persoon met het beheer van de gelden binnen de fractie is belast.
5. In een jaar waarin verkiezingen plaatsvinden wordt het voorschot verstrekt voor de maanden tot en met de maand waarin de verkiezingen plaatsvinden. Binnen 8 weken na de eerste vergadering van de nieuwgekozen raad wordt het voorschot verstrekt voor de overige maanden van dat jaar.
6. Splitsing van een fractie heeft geen gevolgen voor het in het desbetreffende jaar toegekende voorschot en de in het jaar daarop (definitief) vast te stellen bedragen, zoals vermeld in artikel 3, vijfde lid. De bijdrage behoort toe
 - a. aan de fractie die de naam blijft voeren, zoals deze op de kandidatenlijst was vermeld; of
 - b. het saldo op het moment van splitsing wordt verdeeld over de door de splitsing ontstane fracties, zoals de voorzitters daarvan onderling tot overeenstemming zijn gekomen.

Artikel 2 Besteding bijdrage

1. De bijdrage mag alleen worden gebruikt ter bekostiging van uitgaven voor een geleverde prestatie (diensten of goederen) op basis van een gespecificeerde, reële declaratie.
2. De bijdrage mag niet gebruikt worden ter bekostiging van:
 - a. uitgaven waarvoor andere (wettelijke) regelingen gelden;
 - b. betalingen aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen, anders dan ter vergoeding van een specifiek, herkenbaar, aan die fractie geleverde prestatie (diensten of goederen), op basis van een gespecificeerde, reële declaratie;
 - c. lidmaatschappen;
 - d. betalingen ten behoeve van verkiezingscampagnes voor de gemeenteraad, provinciale staten, de Tweede Kamer of het Europees parlement;
 - e. giften in geldelijke of stoffelijke vorm, niet zijnde een relatiegeschenk van geringe waarde of een aandenken voor een geleverde prestatie;
 - f. opleidingen voor raadsleden, niet zijnde opleidingen die gericht zijn op het functioneren van de fractie als geheel en door alle fractieleden gevolgd worden.
3. Het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de bijdrage kan niet gereserveerd worden voor uitgaven in het volgende jaar.

Artikel 3 Verantwoording

1. Elke fractie legt, binnen drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de bijdrage onder overlegging van een verslag.
2. De verslagen zijn openbaar.
3. Het Presidium kan nadere eisen stellen ten aanzien van de verslagen.
4. De besteding van de gelden door de fracties wordt gecontroleerd door een accountant. De accountant brengt advies uit aan de raad. Via de griffie krijgen fracties eerst de gelegenheid op het concept-advies te reageren.

5. De raad stelt na ontvangst van het advies van de accountant en zo nodig na het advies van het Presidium de bedragen vast van:
 1. de uitgaven van een fractie die in het vorige kalenderjaar uit de bijdrage bekostigd zijn;
 2. de hoogte van de terugvordering van ontvangen en niet bestede voorschotten.
6. Onterechte uitgaven worden bij de betreffende fractie gedeclareerd en terugbetaling dient binnen 21 dagen te geschieden.

Artikel 4 Nadere regels

In de gevallen waarin de verordening niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van de artikelen in deze verordening, beslist het Presidium.

Artikel 5 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking de dag na publicatie van deze verordening, met terugwerkende kracht vanaf 22 juni 2023. Op dat moment wordt ingetrokken de Verordening fractieondersteuning 2008.
2. De verordening fractieondersteuning 2008 blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Ridderkerk van 18 december 2023

*de griffier,
mr. J.G. van Straalen*

*de voorzitter
dhr. C.A. Oosterwijk*

Toelichting op de verordening fractieondersteuning Ridderkerk 2023

Algemeen

In artikel 33 van de Gemeentewet is vastgelegd dat politieke groeperingen recht op fractieondersteuning hebben en dat de uitwerking hiervan bij verordening moet worden geregeld.

Er is voor gekozen in deze verordening zo duidelijk mogelijk te zijn, maar niet alles "dicht" te willen regelen. Het stellen van allerlei voorwaarden en eisen leidt ertoe dat ook gecontroleerd moet worden of aan de regelgeving wordt voldaan. Mede gelet op de hoogte van de bedragen zou een strakkere regelgeving de uitvoering van de verordening niet doelmatig maken.

Alle in de verordening genoemde data en tijdsduren zijn termijnen van orde. Overschrijding heeft geen rechtsgevolg.

Artikelsgewijs toelichting

Artikel 1 Bijdrage

Fractieondersteuning vindt haar vorm in een financiële ondersteuning. De fractieondersteuning bestaat uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op gelijkwaardig niveau te laten ondersteunen. Omdat grote fracties meer lasten zullen hebben op facilitair gebied is het logisch dat zij voor dergelijke kosten een hogere vergoeding krijgen. In de verordening is geen jaarlijkse indexatie van de bedragen opgenomen. Als blijkt dat het bedrag onvoldoende is, kan de raad besluiten dit te verhogen. Met ingang van 1 januari 2024 is het vaste deel verhoogd van € 1.500,- naar € 2.000,-

Fracties die op grond van het Reglement van orde van de raad recht hebben op burgerleden krijgen een extra bijdrage. Niet vereist is dat fracties daadwerkelijk burgerleden hebben of de extra bijdrage aan de burgerleden besteden. Het is de keus en verantwoordelijkheid van een fractie zelf hoe ze zich wil laten ondersteunen.

Splitsing van een fractie heeft geen gevolgen voor de dat kalenderjaar toegekende voorschotten. Als de voorzitters van de door de splitsing ontstane fracties tot overeenstemming kunnen komen, wordt het saldo op het moment van splitsing verdeeld over de door de splitsing ontstane fracties. Lukt dit niet, dan behoort het voorschot toe aan de fractie die de naam blijft voeren, zoals deze op de kandida-

tenlijst was vermeld. De andere fractie komt pas in aanmerking voor een bijdrage in het nieuwe kalenderjaar.

Artikel 2 Besteding bijdrage

Gelet op de opgedane ervaringen is aangescherpt waaraan de bijdrage niet besteed mag worden. Er zullen zich altijd twijfelgevallen blijven voordoen. In dat geval is het raadzaam de mogelijke uitgaaf eerst te bespreken in het Presidium.

Een andere (wettelijke) regeling op grond waarvan een uitgaaf wordt gedaan is het Rechtspositiebesluit raads-en commissieleden.

Het bepaalde over betalingen aan politieke partijen is aangescherpt. Als een landelijke partij bij al haar lokale afdelingen kosten in rekening brengt voor algemene diensten, dan betreft het geen specifieke en herkenbare aan die fractie geleverde prestatie en kunnen die kosten niet uit de fractiebijdragen worden vergoed.

Over lidmaatschappen kan discussie ontstaan in welke mate het een betaling betreft aan een politieke partij. Voor alle duidelijkheid is er daarom voor gekozen dat kosten voor alle lidmaatschappen niet ten laste van de bijdrage kunnen worden gebracht.

Giften kunnen niet betaald worden uit de bijdrage. Het staat fracties wel vrij relatiegeschenken van geringe waarde weg te geven. Voorwaarde voor een relatiegeschenk is dat daarop een naam of beeldmerk staat, gelieerd aan de fractie. Dat kan dus ook de partij zijn. Het is ook mogelijk iemand een aandenken te geven als hij of zij een prestatie heeft geleverd aan de fractie waar geen financiële vergoeding tegenover staat. Te denken is bijvoorbeeld aan het geven van een boekenbon aan een spreker. Tussen de waarde van het aandenken en de financiële waardering van de prestatie dient een duidelijk verschil te bestaan.

Voor de vergoeding van opleidingen kan veelal een beroep worden gedaan op andere regelingen. Expliciet is opgenomen voor welke opleidingen op deze verordening een beroep kan worden gedaan.

Voorbeelden waaraan de bijdrage door een fractie kan worden besteed zijn o.a.:

- bouw en onderhoud website
- organiseren bijeenkomsten
- spreekuur, e-maildienst of telefoonnummer voor vragen
- faciliteiten en communicatie (computers, kantoorinrichting, thuiswerken)
- secretariële ondersteuning
- onderzoeksondersteuning
- het inhuren van extern advies
- het aantrekken van een fractieassistent, fractiesecretaris of ander personeel
- financiële en facilitaire ondersteuning bij het uitwerken van initiatieven ter invulling van de volksvertegenwoordigende rol
- contra-expertise
- excursies

Omdat het bij uitstrek om politieke ondersteuning gaat kan deze inhoudelijk niet te gedetailleerd geregeld worden. Fractieondersteuning in de vorm van het beschikbaar stellen van gemeenteambtenaren voor de fracties is niet wenselijk, aangezien het vaak politiek getinte ondersteuning betreft. Fracties moeten daarom vrij zijn in de keuze van de personen die de fracties eventueel ondersteunen. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van burgerleden.

Er is geen mogelijkheid om een niet gebruikt deel van de bijdrage te reserveren voor het volgende jaar.

Artikel 3 Verantwoording

De accountant brengt alleen een advies uit over de wijze van besteding. Dit is gedaan om de kosten van de controle te verminderen. De overige controle zal verricht worden door de griffie. Alvorens de accountant zijn advies uitbrengt aan de raad legt hij, via de griffier, het concept eerst voor aan de fractievoorzitters. Het uiteindelijke advies brengt de accountant uit onder zijn naam en verantwoordelijkheid.

Artikel 4 Nadere regels

In de loop der jaren heeft het presidium afspraken gemaakt over de volgende bestedingen.

Rouwadvertentie oud-raadslid

Centrale vraag is of 'het uiten van rouw' betrekking heeft op het functioneren van een fractie.

Dit is het geval, als het een voormalig raadslid en daarmee fractiegenoot betreft. De wijze van uiting (bijv. rouwkrans of advertentie) of de hoogte van de kosten, is niet van belang. Als de uiting mede namens de eigen partij of het partijbestuur is, mag 50% ten laste van de fractiebijdrage worden gebracht. Een uiting door alleen de partij/het partijbestuur is voor eigen rekening.

Kosten website (verdeling fractie – partij)

De kosten voor opmaak en hosting mogen voor 75% ten laste van het fractiebudget worden gebracht. Onderhoud/beheer mag voor 100% ten laste van het fractiebudget worden gebracht. Op facturen dient dit onderscheid duidelijk te zijn aangegeven. Bij de verantwoording dient inzicht te worden gegeven in de totale kosten van de website.

Website van/voor de fractie

De kosten van een site van de fractie mogen volledig ten laste worden gebracht van de fractiebijdrage. Om te bepalen of sprake is van een site volledig van de fractie is van belang wat ieder op de site kan zien. De afspraken hierover zijn:

Als gebruik wordt gemaakt van een partijlogo dan wordt verzocht daarbij ook het woord 'Fractie' te plaatsen.

Op de homepage dient expliciet te worden vermeld dat de site van de fractie is en geen partij-informatie bevat. Dat laatste mag ook niet het geval zijn.

Abonnementkosten

Ten aanzien van abonnementskosten (overlappen soms het kalenderjaar) geldt dat een factuur ten laste kan worden gebracht van het jaar waarin de rekening is ingediend. Dat verplicht wel die rekening dat jaar ook te betalen.

Uitingen van medeleven bij persoonlijke levensgebeurtenissen

Uitingen van medeleven bij persoonlijke levensgebeurtenissen (geboorte, trouwen, ziekte, afscheid wethouder) kunnen niet ten laste van het fractiebudget kunnen worden gebracht, tenzij het presidium daarover een ander besluit neemt.

Rechtspersoon fractie

De kosten voor de oprichting en instandhouding van een rechtspersoon, die uitsluitend gebruikt wordt ten dienste van de fractie, en de kosten van de rekening van die rechtspersoon, als die rekening uitsluitend gebruikt wordt ten dienste van de fractie, kunnen geheel ten laste worden gebracht van de fractiebijdrage.

Postbus

Gebruik van een postbus ten behoeve van de fractie kan ten laste worden gebracht van de fractiebijdrage.

Vergoeding aan burgerleden

Aan burgerleden mag een tegemoetkoming uit de fractiegelden gegeven worden voor de volgende diensten, welke niet gerekend worden tot het werk van een lid van een commissie ex. artikel 82 of 84 Gemeentewet:

- a) Bijhouden website / social media
- b) Schrijven persberichten
- c) Maken content kalender / plaatsen op social media
- d) Organiseren en bijwonen werkbezoeken fractie
- e) Organiseren en bijwonen fractie-activiteiten
- f) Fractiesecretariaat (agenderen, notuleren fractievergaderingen)
- g) Penningmeesterschap fractie
- h) Training/teambuilding dag fractie (mee)organiseren / meedoen
- i) Moties (mee) voorbereiden
- j) Artikel 41 vragen (mee) opstellen

De fractie (ondertekend door de beheerder van de fractiegelden) en burgerlid leggen schriftelijk vast om welke van bovenstaande diensten en activiteiten het gaat, met welke regelmaat deze worden verricht en welke totale vergoeding daar tegenover staat. Daarvoor wordt gebruikt de modelovereenkomst. Genoemde schriftelijke verklaringen worden gevoegd bij de verantwoording van de uitgaven uit de fractiebijdrage en toegestuurd aan de accountant voor zijn jaarlijkse controle van de besteding fractiegelden.

Digitale samenwerkingsomgeving

De kosten voor het inrichten en onderhouden van een digitale samenwerkingsomgeving (zoals Microsoft office 365) voor het samenwerken als fractie kan ten laste worden gebracht van de fractiegelden. Licenties/toegang kan ten laste worden gebracht voor raadsleden, burgerleden en fractieondersteuning. Bij de verantwoording wordt aangegeven aan welke functies de licenties zijn uitgegeven.